

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

(Course Plan)

عنوان درس : روشهای آموزش به بیمار و خانواده در بخش اورژانس

گروه فراگیر : کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس

نیمسال: دوم نام استاد : دکتر بصیری - دکتر بلوچی

تعداد واحد : ۱ واحد (نظری - عملی) پیشنیاز : ندارد

هدف کلی درس:

تسلط بر دانش و کسب مهارت‌های تدریس و برنامه‌ریزی آموزشی به منظور طراحی برنامه آموزشی، تدریس و ارزشیابی نحوه اجرای آموزش جهت اعتلای آگاهی و تغییر رفتار بیمار، خانواده و کارکنان.

اهداف ویژه:

از دانشجویان محترم انتظار می‌رود که در پایان این درس بتوانند:

- ۱- مفاهیم آموزش و یادگیری را تعریف نموده، اجزاء اصلی فرآیند آموزش را بیان کرده آن را با فرآیند پرستاری مقایسه کنند.
- ۲- اصول و نظریه‌های یادگیری را با توجه به مکاتب مربوطه و کاربردهای آموزشی آنها توضیح دهند.
- ۳- حیطه‌های سه گانه یادگیری و سطوح مختلف آنها را توضیح داده، اهداف مناسبی در سطوح مختلف حیطه شناختی تدوین کنند.
- ۴- تمایز روش‌ها و الگوی‌های تدریس را توضیح داده، مراحل روش‌های سخنرانی، ایفای نقش و الگوی پیش‌سازماندهنده را تبیین نمایند.
- ۵- انواع ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را توضیح داده، اهمیت استمرار ارزشیابی آموزشی و بازخورد نتایج آن به مددجو را بیان کنند.
- ۶- به طریقه ایفای نقش، سناریوی آموزش به مددجوی تدوین شده خود را با به کارگیری روش و الگوی تدریس مناسب اجرا نمایند.
- ۷- آموزش به مددجوی سایر دانشجویان را نقد کنند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

جدول طراحی پیشگام تدریس

جلسه	موضوع	استاد درسی	اهداف جلسات
اول	معارفه- ارزشیابی آغازین - تبیین انتظارات مفاهیم و فرآیند آموزش و یادگیری	دکتر بصیری	در پایان این جلسه از دانشجویان محترم انتظار می‌رود که: ۱- مفاهیم آموزش و یادگیری و انواع آن را تعریف نموده و وجه آنها را از یکدیگر افتراق دهند. ۲- فرآیند آموزش را شرح داده آن را با فرآیند پرستاری مقایسه نمایند.
دوم	اصول و نظریه‌های یادگیری و کاربردهای آموزشی آنها حیطه‌های یادگیری و سطوح آن‌ها (ارزشیابی تشخیصی)	دکتر بصیری	۱- اصول یادگیری را با توجه به نیازهای فراگیر توضیح داده، قوانین و موانع آن را برشمارند. ۲- نظریه‌ها و حیطه‌های یادگیری و کاربردهای آموزشی آنها در آموزش به مددجو را توضیح دهند. ۳- تحلیل آموزشی را شرح داده، اهمیت تدوین اهداف در جریان آموزش و روش تعیین آن را بیان نمایند. ۴- با توجه به اصول مربوطه اهداف مناسبی در سطوح مختلف حیطه شناختی بنویسند.
سوم	کاربرد روش‌ها و الگوهای تدریس در آموزش مددجو	دکتر بصیری	۱- روش‌های نوین تدریس را با روش‌های سنتی مقایسه نمایند. ۲- مزایا و معایب هر یک از روش‌های مرسوم آموزش به مددجو نظیر سخنرانی و ایفای نقش را تشریح کنند. ۳- الگوهای مناسب تدریس در آموزش به مددجو را بیان نموده، مبانی نظری و مراحل عملی الگوی تدریس پیش‌سازماندهنده را شرح دهند.
چهارم	انواع ارزشیابی یادگیری در آموزش مددجو ارزشیابی حوزه شناختی (ارزشیابی تکوینی)	دکتر بصیری	۱- انواع ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را توضیح دهند. ۲- اهمیت استمرار ارزشیابی آموزشی و باز خورد آن به مددجو را بیان کنند.
پنجم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	دانشجویان - اساتید	۱- بیمار فرضی جهت تدوین سناریوی تدریس انتخاب نمایند. ۲- سناریوی تدریس را به صورت پروژه عملی برای بیمار انتخاب شده خویش تدوین و ارائه نمایند. ۳- هر یک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۴- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
ششم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	دانشجویان - اساتید	۱- بیمار فرضی جهت تدوین سناریوی تدریس انتخاب نمایند. ۲- سناریوی تدریس را به صورت پروژه عملی برای بیمار انتخاب شده خویش تدوین و ارائه نمایند. ۳- هر یک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۴- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
هفتم	ارزشیابی تراکمی	دکتر بصیری دکتر بلوچی	تشخیص پیشرفت تحصیلی دانشجو

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

روش تدریس: سخنرانی - اکتشافی - ایفای نقش

الگوی تدریس: پیش سازمان دهنده

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- ۱- دانشجویان می بایست بطور منظم و راس ساعت مقرر در کلاس درس حاضر باشند.
- ۲- دانشجویان با مطالعه منابع معرفی شده و با آمادگی قبلی در کلاس حاضر شده و مکلف به شرکت فعال در مباحث درسی می باشند.
- ۳- هر دانشجو مکلف به تدوین یک سناریوی آموزش به مددجو بر اساس اصول گفته شده در کلاس است.
- ۴- هر دانشجو می بایست نسبت به اجرای سناریوی آموزش به مددجوی خود به روش ایفای نقش اقدام نماید.
- ۵- هر دانشجو مکلف به نقد اجرای آموزش سایر دانشجویان همتا بر اساس ابزار ارزیابی مربوطه و ارائه بازخورد مناسب می باشد.

روش ارزشیابی دانشجوی:

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم در کلاس و شرکت فعال در مباحث درسی و نقد آموزش همتایان	۱۰٪	۲
۲	تدوین سناریوی آموزش به مددجو	۲۰٪	۴
۳	اجرای سناریوی آموزش به مددجو	۲۰٪	۴
۴	آزمون تراکمی	۵۰٪	۱۰
جمع		۱۰۰٪	۲۰

منابع مطالعه:

- ۱- اسدی نوقابی، احمد علی. «فرآیند یادگیری و اصول آموزش به بیمار» تهران: نشر بشری. آخرین چاپ.
- ۲- آفازاده، محرم «تاکتیکها و فنون تکنولوژی آموزشی» تهران: نشر سبحان. آخرین چاپ.
- ۳- جویس، ویل «الگوهای تدریس ۲۰۰۰» محمد رضا بهرنگی (مترجم). آخرین چاپ.
- ۴- دوگاس، ویتور «اصول مراقبت از بیمار» ترجمه گروه مترجمین تهران: نشر سالمی. آخرین چاپ.
- ۵- سیف، علی اکبر «روشهای سنجش و اندازه گیری پیشرفت تحصیلی» تهران: انتشارات دوران. آخرین چاپ.
- ۶- صابریان، معصومه. چگونه طرح درس بنویسیم؟ آخرین چاپ.
- ۷- صفوی، امان... «کلیات روشها و فنون تدریس» تهران: انتشارات معاصر. آخرین چاپ.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ۸- عبدالعلیان، معصومه. روش های تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری. دانشگاه علوم پزشکی بابل. آخرین چاپ.
- ۹- معزی، داریوش ریزابی، ناهید «اصول و روشهای آموزش به بیمار» مشهد. مشر سخن کستر. آخرین چاپ.
- ۱۰- ملکولم، کرایک «تحلیل نیازهای یادگیری» زهرا سادات مکانی (مترجم). تهران: معاونت آموزشی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، آخرین چاپ.
- ۱۱- مهاجر، ایروانی تانیا، «اصول آموزش به بیمار» تهران. نشر ویرایش. آخرین چاپ.
- ۱۲- هرگنهان، السون. «مقدمه ای بر نظریه های یادگیری» علی اکبر سیف (مترجم) نشر داوران. آخرین چاپ.

۱۳- Redman, B.klug. "the practice of patint education". Ninth Edition, St. louis: Mosby. (last Edidion).

۱۴- Roy, C. Bertelmo, J. etal. " Patient Teaching made incredibly easy". Springhouse corp, pensilvania. (last Edidion).

۱۵- Springhouse Crop. "patient teaching refrence manual ". pensilvania:lippincot willams & winking. (last Edidion).